

سوالات متن مطالعات اجتماعی نهم درس بیست و یک (نهاد حکومت)

۱- توضیح دهید که چرا حکومت ها پدید آمده اند؟ همان طور که زندگی اجتماعی یک ضرورت است و انسان ها نمی توانند به تنهایی زندگی کنند و نیازهای مادی و معنوی خود را برطرف کنند، داشتن حکومت نیز برای یک جامعه یک ضرورت است. و هیچ جامعه ای نمی تواند بدون وجود حکومت باقی بماند. زیرا در زندگی اجتماعی نیازهای مشترکی وجود دارد و افراد برای تنظیم امور خود به قوانین و مقرراتی نیاز پیدا می کنند. آنها همچنین برای اجرای قوانین و حل اختلافات، برقراری امنیت و نظم، ایجاد هماهنگی میان فعالیت های مختلف جامعه و دفاع از هجوم دشمنان ناگزیرند حکومتی تشکیل دهند و اداره امور جامعه را به افرادی بسپارند. بنابر این بدون نهاد حکومت، جامعه دچار اختلال و هرج و مرج می شود.

۲- نهاد حکومت در همه کشورها وجود دارد.

صحیح (*) غلط ()

۳- همه حکومت ها تقریباً وظایف مشابهی بر عهده دارند.

صحیح (*) غلط ()

۴- مهمترین ویژگی های ارزشی و فرهنگی یک کشور را چه چیزی نمایان می سازد؟ نهاد حکومت

صحیح (*) غلط ()

۵- ممکن است برخی از حکومت ها وظایف خود را به درستی انجام ندهند.

۶- برخی از مهم ترین وظایف حکومت ها را بنویسید.

✓ وضع قوانین و مقررات لازم در امور مختلف

✓ اجرای قوانین

✓ برقراری نظم و امنیت

✓ رسیدگی به اختلافات و شکایت ها

✓ تعلیم و تربیت

✓ حفظ میراث فرهنگی

✓ عمران و آبادانی کشور

✓ ایجاد وسایل و امکانات لازم برای رفع نیازهای معیشتی، اجتماعی و اقتصادی مردم

✓ ایجاد هماهنگی بین فعالیت های مختلف اقتصادی و اجتماعی

✓ دفاع از کشور و حفظ تمامیت ارضی

✓ مدیریت منابع طبیعی و ثروت هایی که به عموم مردم تعلق دارند

✓ حمایت از گروه های خاص و نیازمند مانند کودکان بی سرپرست، معلولان و از کار افتادگان

۷- نظر اسلام در مورد حکومت چیست؟ (چرا اسلام وجود حکومت را برای جامعه ضروری می داند؟) اسلام وجود حکومت را برای جامعه ضروری می داند. زیرا بسیاری از احکام الهی (مانند عدالت) جز با تشکیل یک جامعه و حکومت الهی، محقق نمی گردد.

۸- چند مورد از مهم ترین وظایف حکومت را که در سؤال ۶ نوشته شده، انتخاب کنید و بگوئید از وظایف کدام قوه است؟ وضع قوانین و مقررات

لازم در امور مختلف (مقننه) اجرای قوانین (مجریه) برقراری نظم و امنیت (قضائیه) رسیدگی به اختلافات و شکایت ها (قضائیه) تعلیم و

تربیت (مجریه) حفظ میراث فرهنگی (مجریه) عمران و آبادانی کشور (مجریه) ایجاد وسایل و امکانات لازم برای رفع نیازهای معیشتی، اجتماعی و

اقتصادی مردم (مجریه) ایجاد هماهنگی بین فعالیت های مختلف اقتصادی و اجتماعی (مجریه) دفاع از کشور و حفظ تمامیت

ارضی (مجریه) مدیریت منابع طبیعی و ثروت هایی که به عموم مردم تعلق دارند (مجریه) حمایت از گروه های خاص و نیازمند مانند کودکان بی

سرپرست، معلولان و از کار افتادگان (مجریه)

۹- پیامبر اکرم (ص) پس از هجرت از .. مکه.. به .. مدینه .. حکومت اسلامی را تشکیل داد.

۱۰- مبدا قوانین و مقررات برای برپایی حکومت از دیدگاه اسلام چیست؟ مبدا قوانین و مقررات برای برپایی حکومت از دیدگاه اسلام، حکمت

و اراده خداوند است و عقل و وحی الهی، دو وسیله اصلی برای شناخت ارزش های الهی، قوانین و مقررات اجتماعی هستند.

۱۱- برخی از قوانین و ارزش های اجتماعی اسلام را بنویسید. عدالت و ایجاد شرایط مناسب برای رشد و تعالی مردم، آزادی انسان ها از همه بندها و

موانع سعادت آنها، استقلال و نفی سلطه بیگانگان، ظلم نکردن، مسئولیت در قبال مظلومان، تأمین اجتماعی و تلاش برای عمران و آبادی زمین.

۱۲- مجریان قوانین عادلانه باید دو ویژگی داشته باشند، آنها کدامند؟ عدالت را بشناسند و به عدالت رفتار کنند.

۱۳- برای حکومت و اداره امور جامعه چه کسانی شایستگی دارند؟ فقط آن گروه از مردم شایستگی دارند که هم از قوانین و ارزش های الهی

آگاهی داشته باشند و هم از نظر تقوا و عدالت از دیگر مردم بالاتر باشند. در رأس این گروه، پیامبران الهی و سپس جانشینان آنها یعنی امامان

معصوم (ع) قرار دارند. در غیاب آنان نیز، افراد باتقوا و عادلانی که آگاهی لازم را به دستورات اسلام داشته و بر اساس تجربه، حکمت و سیاست

صحیح، می توانند دستورات اسلام را به درستی بر شرایط و زمان های مختلف تطبیق دهند، ادامه دهنده راه آنها هستند.

۱۴- امت اسلامی برای شکل گیری امامت و ولایت الهی چه باید بکنند؟ باید از پذیرش طاغوت و حکومت های غیر الهی خودداری کند و برای

شکل گیری امامت و ولایت الهی بر اساس موازین و ارزش های اسلامی از هیچ تلاشی و مجاهدتی دریغ نرزد.

۱۵- با توجه به آیه ۲۵۷ سوره بقره نظر قرآن در باره حق حاکمیت الهی چیست؟ خداوند ولی و سرپرست کسانی است که ایمان آورده اند. آنها را

از ظلمت ها، به سوی نور بیرون می برد. (اما) کسانی که کافر شدند، اولیای آنها طاغوت ها هستند که آنها را از نور، به سوی ظلمت ها بیرون می برند. آنها اهل آتش اند و همیشه در آن خواهند ماند.

۱۶- خداوند در آیه ۵۹ سوره نساء در باره حق حاکمیت الهی چه می فرماید؟ ای کسانی که ایمان آوردید، فرمان برید از خدا و فرمان برید از رسول و اولیای امور از خودتان و اگر در چیزی ستیزه کردید به خدا و رسولش باز گردید.

۱۷- چرا مبدا اصلی قوانین برای برپایی حکومت از دیدگاه اسلام، حکمت و اراده خداوند است؟ زیرا خداوند آفریننده انسان و مالک حقیقی این جهان هستی است و به همه امور آگاهی دارد.

۱۸- با مطالعه آیات قرآن کریم در صفحه قبل، دیدگاه اسلام را در باره ماهیت حکومت بیان کنید. مبدا قوانین و مقررات برای برپایی حکومت از دیدگاه اسلام، حکمت و اراده خداوند است و عقل و وحی الهی، دو وسیله اصلی برای شناخت ارزش های الهی، قوانین و مقررات اجتماعی هستند.

۱۹- پس از پیروزی انقلاب اسلامی، حکومت .. جمهوری اسلامی.. در ایران تأسیس و جانشین حکومت.. شاهنشاهی .. شد.

۲۰- کلمه "جمهوری" در حکومت اسلامی ایران نشان دهنده چیست؟ نشان می دهد که شکل این حکومت، جمهوری است و در آن حق انتخاب و مشارکت مردم در حکومت به رسمیت شناخته می شود.

۲۱- کلمه "اسلامی" در حکومت اسلامی ایران نشان دهنده چیست؟ کلمه اسلامی نیز یعنی محتوای این حکومت اسلامی است و کشور با اصول و قوانین اسلامی اداره می شود. زمامداران آن نیز باید مؤمن و معتقد به اسلام و متعهد به اجرای آن باشند.

۲۲- بنیانگذار حکومت جمهوری اسلامی، .. امام خمینی .. (قدس سره) است.

۲۳- طبق قانون اساسی مهمترین رکن حکومت جمهوری اسلامی چیست و بر چه پایه ای است؟ رهبری می باشد و بر پایه ولایت فقیه است.

۲۴- سه قوه مقننه، قضائیه و مجریه تحت نظارت .. رهبری .. به اداره امور کشور می پردازد.

۲۵- ولایت به چه معناست؟ ولایت به معنای سرپرستی است.

۲۶- از دیدگاه اسلام ولایت مختص چه کسی است؟ از دیدگاه اسلام پیامبران و امامان معصوم (ع) از طرف خداوند نمایندگی دارند که مردم را سرپرستی کنند.

۲۷- بر طبق اصل پنجم قانون اساسی در زمان غیبت امام زمان (عج) سرپرستی جامعه اسلامی بر عهده کیست؟ بر عهده فقیه عادل و باتقوا، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر است.

۲۸- ارکان حکومت جمهوری اسلامی را رسم کنید.

۲۹- نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای نگهبان مربوط به کدام یک از ارکان حکومتی زیر هستند؟

الف) قوه مجریه () ب) قوه قضائیه () ج) قوه مقننه (*) د) رهبری ()

۳۰- رئیس جمهوری، معاونان و وزارت خانه ها مربوط به کدام یک از ارکان حکومتی زیر هستند؟

الف) قوه مجریه (*) ب) قوه قضائیه () ج) قوه مقننه () د) رهبری ()

۳۱- چند مورد از مهم ترین وظایف و اختیارات رهبر جمهوری اسلامی را بر اساس اصل ۱۱۰ قانون اساسی بنویسید.

✓ تعیین سیاست های کلی نظام و نظارت بر حسن اجرای آنها

✓ فرماندهی کل نیروهای مسلح

✓ نصب و عزل و قبول استعفای فقهای شورای نگهبان، رئیس قوه قضائیه، رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و فرماندهان نیروی نظامی،

انتظامی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ...

✓ عفو یا تخفیف مجازات محکومان در حدود موازین اسلامی...

۳۲- کدام مورد از وظایف و اختیارات رهبری نیست؟

الف) تعیین سیاست های کلی نظام و نظارت بر حسن اجرای آنها ()

ج) نصب و عزل و قبول استعفای حقوقدان های شورای نگهبان (*)

ب) فرماندهی کل نیروهای مسلح ()

د) عفو یا تخفیف مجازات محکومان در حدود موازین اسلامی ()

۳۳- در نظام جمهوری اسلامی علاوه بر رهبری و قوای سه گانه، کدام نهادها در اعمال حاکمیت مشارکت دارند؟

مجلس خبرگان

رهبری، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی امنیت ملی و شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۳۴- حکومت جمهوری اسلامی چه ویژگی هایی دارد؟ مردمی - اسلامی - انقلابی - بر پایه ولایت فقیه و ...

۳۵- ویژگی های رهبر در حکومت جمهوری اسلامی کدام اند؟ فقیه عادل و باتقوا، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر است.

۳۶- چرا تشکیل شوراهای اسلامی روستا، شهر، شهرستان و استان مورد توجه قرار گرفته است؟ از آنجا که نوع حکومت در کشور ما جمهوری

است و مردم باید در همه شئون حکومت نقش و مشارکت داشته باشند.

۳۷- اعضای شوراها را چه کسانی انتخاب می کنند؟ مردم منطقه یا محل انتخاب می کنند.

۳۸- هدف از تشکیل شوراهای اسلامی چیست؟ شوراهای اسلامی با هدف همکاری مردم برای پیشبرد برنامه های اجتماعی، فرهنگی،

اقتصادی و عمرانی با توجه به شرایط و مقتضیات هر منطقه از کشور تشکیل می شوند.